

**BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST
GEMEENTE ANDERLECHT**

Uittreksel uit het register der beraadslagingen van de Gemeenteraad

Aanwezig

Gaëtan Van Goidsenhoven, *Voorzitter van de gemeenteraad* ;
Fabrice Cumps, *Burgemeester* ;
Françoise Carlier, Fatiha El Ikdimi, Beatrijs Comer, Fabienne Miroir, Julien Milquet, Luiza Duraki, Halina Benmrah, *Schepenen* ;
Mustapha Akouz, Nketo Bomele, Sofia Bennani, Nadia Kammachi, Leïla Belafquih, Fatima Ben Haddou, Safouane Akremi, M'Hamed Benallal, Chadi Cherfan, Ali Husnain, Pierre Kompany, Yasmina Tajmout, Marouan Oualaouch, Fadila Laanan, Najoua Akel, Dounia Allali, Amaury Laridon, Özkan Aksit, Anne Leila Bestard, Anne Mertens, Luca D'Agro, Jordan Dialinas, Didier Felis, Bekay Chihi, Nadine Van Lysebetten, Jaouad El Assri, *Gemeenteraadsleden* ;
Guy Wilmart, *Voorzitter van het O.C.M.W.* ;
Mario De Schepper, *Wvd. Gemeentesecretaris.*

Verontschuldigd

Lotfi Mostefa, Achille Vandyck, *Schepenen* ;
Mohammed Khazri, Mustafa Yaman, Fatiha Bouzagou, Patricia Polanco Palacio, Najima El Arbaoui, Mohamed Adahchour, Hassan Akariou, Marcela Gori, Tina Schuermans, *Gemeenteraadsleden* ;
Marcel Vermeulen, *Gemeentesecretaris.*

Zitting van 18.12.25

**#Onderwerp : GR. Belastingreglement op de exploitatie van vrije vloot-fietsdeeldiensten.
Aanslagjaren 2026-2031. #**

Openbare zitting

FINANCIËN

Inkohiering - Facturatie

De gemeenteraad,

Gelet op artikels 10, 11, 41, 162 en 170 §4 van de Grondwet;

Gelet op artikel 117 en 118 van de Nieuwe Gemeentewet:

Gelet op artikel 252 van de Nieuwe Gemeentewet, waarbij het begrotingsevenwicht wordt opgelegd aan de Gemeenten;

Gelet op de ordonnantie van 3 april 2014 betreffende de vestiging, de invordering en de geschillen inzake gemeentebelastingen en latere wijzigingen ervan;

Gelet op het koninklijk besluit van 12 april 1999 betreffende de termijnen waarbinnen de

reglementen en verordeningen aan de Regering van het Gewest moeten worden overgezonden, in het bijzonder artikel 2;

Gelet op de financiële situatie van de gemeente en de noodzaak maatregelen te nemen die voldoende inkomsten waarborgen om te kunnen voorzien in de behoeften van de openbare dienst en een begrotingsevenwicht te verzekeren;

Gelet op de ordonnantie van 17 maart 2022 tot wijziging van de ordonnantie van 29 november 2018 betreffende het delen van vrije vloot vervoersmodi die een alternatief zijn voor de auto;

Gelet op het besluit van de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 13 juli 2023 houdende uitvoering van de ordonnantie van 29 november 2018 betreffende het delen van vrije vloot vervoersmodi die een alternatief zijn voor de auto;

Overwegende dat de snelle ontwikkeling van de vrije vloot-fietsdeeldiensten (gedeelde steps, fietsen, scooters) op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een aanzienlijke bezetting van de gemeentelijke openbare ruimte veroorzaakt, met name op het vlak van parkeren, mobiliteit, veiligheid en stedelijke netheid;

Overwegende dat de Gemeente geconfronteerd wordt met toenemende kosten verbonden aan het beheer en de regulering van deze externe effecten, zonder dat een passend compensatiemechanisme is voorzien in het gewestelijke vergunningstelsel;

Overwegende dat dit reglement tot doel heeft een belasting in te voeren op het gebruik van het gemeentelijk openbaar domein door de operatoren inzake fietsdelen, onafhankelijk van de toepasselijke gewestelijke retributies of vergunningen, en in verhouding tot de daadwerkelijk vastgestelde lokale externe effecten;

Overwegende dat deze belasting geen regulerend doel nastreeft inzake het mobiliteitsaanbod, noch een vergunnings- of controlefunctie heeft, maar uitsluitend beoogt de specifieke kosten te compenseren die de Gemeente draagt ten gevolge van de intensieve benutting van de openbare ruimte, binnen een strikt lokaal en proportioneel kader;

Overwegende dat het toepassingsgebied van de ordonnantie van 17 maart 2022 tot wijziging van de ordonnantie van 29 november 2018 betreffende het delen van vrije vloot vervoersmodi die een alternatief zijn voor de auto, alsook van de uitvoeringsbesluiten ervan, betrekking heeft op:

* de regels van toepassing op het parkeren van vrije vloot-fietsdeelvoertuigen en het gebruik van het openbaar domein dat daaruit voortvloeit;

* de toekenning van vergunningen aan fietsdeelooperatoren en de controle op de naleving van de exploitatievoorwaarden;

* de naleving van de bepalingen van de Wegcode en de verkeersveiligheid met betrekking tot de snelheidsbeperking van de betrokken voertuigen;

* de modaliteiten voor de overdracht van de noodzakelijke gegevens aan de Regering met het oog op hun integratie in de digitale multimodale mobiliteitsdiensten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;

Overwegende dat dit belastingreglement betrekking heeft op een andere materie dan de gewestelijke reglementeringen;

Overwegende bovendien dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, hoewel het de toekenning van vrije vloot-exploitatievergunningen reguleert via het besluit van 13 juli 2023, niet de bedoeling had de mogelijkheid voor de Gemeenten uit te sluiten om een specifieke lokale fiscaliteit in te voeren voor de concrete lasten die zij dragen;

Overwegende dat de uitoefening van de fiscale bevoegdheid door een gemeente tot doel heeft haar in staat te stellen haar begroting in evenwicht te houden of zelfs een overschot te realiseren; dat het niet gerechtvaardigd is om over te gaan tot een algemene belastingheffing;

Overwegende dat artikel 41 van de Grondwet de Gemeente een normatieve en fiscale autonomie waarborgt binnen de sfeer van haar eigen belangen, en dat dit reglement de bevoegdheidsverdeling eerbiedigt zonder inbreuk te maken op de opdrachten of inkomsten van het Gewest;

Overwegende dat de gemeenteraad het noodzakelijk acht de exploitatie van vrije vloot-fietsdeeldiensten, zoals bedoeld in dit reglement, te onderwerpen aan een belasting teneinde bijkomende inkomsten te genereren ter financiering van de uitgaven van algemeen nut waar de gemeente voor staat en om de fiscale last op een billijke wijze te verdelen, rekening houdend met het feit dat andere belastingreglementen andere categorieën van belastingplichtigen beogen;

Overwegende dat de belasting van toepassing is op alle operatoren van fietsdeeldiensten die voertuigen in omloop brengen op het gemeentelijk openbaar domein, volgens een gecombineerde heffingsgrondslag die rekening houdt met het aantal ingezette voertuigen en het aantal uitgevoerde ritten, twee objectief meetbare en relevante criteria gelet op de last voor de Gemeente;

Overwegende dat het toepassingsgebied van dit reglement werd bepaald met verwijzing naar de voertuigcategorieën erkend door de wegcode, met name rijwielen, bromfietsen en gemotoriseerde rijwielen, zodat enkel voertuigen worden geïncasseerd die daadwerkelijk worden gebruikt in het kader van vrije vloot-fietsdeeldiensten, met uitsluiting van andere gemotoriseerde of niet-gemotoriseerde voertuigen die niet overeenstemmen met het beoogde gebruik; dat deze verwijzing een duidelijk afgebakende, voorspelbare en objectief gefundeerde heffingsgrondslag waarborgt en aldus het grondwettelijk gelijkheids- en niet-discriminatiebeginsel eerbiedigt;

Overwegende dat de vermindering voorzien ten gunste van de operatoren opgericht in de vorm van erkende coöperatieve vennootschappen of verenigingen zonder winstoogmerk met een sociale of milieudoelstelling gebaseerd is op overwegingen van algemeen belang die verband houden met de aard van de aangeboden dienst, en eveneens het grondwettelijk gelijkheids- en niet-discriminatiebeginsel eerbiedigt;

Overwegende dat de heffingsgrondslag, de aanslagvoet en de inningsmodaliteiten voldoende precies zijn bepaald om het wettigheidsbeginsel van de belasting, zoals vastgelegd in artikel 170, §4, van de Grondwet, te waarborgen, zonder gebruik te maken van vage begrippen of arbitraire beoordelingsmarges;

Overwegende dat de exploitatie van vrije vloot-fietsdeeldiensten, zoals bedoeld in dit reglement, een economische activiteit vormt die inkomsten genereert, zodat redelijkerwijs kan worden aangenomen dat de natuurlijke of rechtspersonen die actief zijn in deze sector over voldoende draagkracht beschikken om de aan hen opgelegde belasting te voldoen;

BESLUIT:

GEMEENTE ANDERLECHT

Belastingreglement op de exploitatie van vrije vloot-fietsdeeldiensten

Artikel 1 – Doel

Er wordt, voor de aanslagjaren 2026 tot en met 2031, een gemeentebelasting ingesteld op de exploitatie, voor commerciële doeleinden, van een vrije vloot-fietsdeeldienst toegankelijk op het grondgebied van de gemeente Anderlecht.

De belasting wordt op jaarbasis berekend en geïnd.

Artikel 2 – Definities

Voor de toepassing van dit reglement wordt verstaan onder:

1° Wegcode: koninklijk besluit van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en van het gebruik van de openbare weg;

2° Fietsdeelvoertuig:

- een rijwiel in de zin van artikel 2.15.1 van de Wegcode;
- een bromfiets in de zin van artikel 2.17 van de Wegcode, zijnde een tweewielige bromfiets van klasse A of B, alsook speed pedelecs;
- alle andere voertuigen gedefinieerd in de artikelen 2.15.2, 2.15.3 en 2.17 van de Wegcode;

3° Gereserveerde parkeerplaatsen: een fysieke inrichting in de openbare ruimte om fietsdeelvoertuigen te stallen, uitsluitend voor de fietsdeelvoertuigen van één of meerdere specifieke operatoren;

4° Vrije vloot-fietsdeeldienst: dienst waarbij fietsdeelvoertuigen ter beschikking worden gesteld, met name op de openbare weg, van gebruikers voor occasionele verplaatsingen, waarbij het fietsdeelvoertuig na elk gebruik wordt gestald voor een andere gebruiker, en waarbij begin en einde van de huurperiode van de fietsdeelvoertuigen niet uitsluitend in de gereserveerde parkeerplaatsen plaatsvinden;

5° Operator: elke natuurlijke of rechtspersoon, Belgisch of buitenlands, die een vrije vloot-fietsdeeldienst organiseert, exploiteert of ter beschikking stelt op het grondgebied van de gemeente;

6° Geregistreeerde rit: elk effectief gebruik van een voertuig van de vrije vloot-fietsdeeldienst, geïdentificeerd als gestart en/of geëindigd op het grondgebied van Anderlecht.

Artikel 3 – Belastingplichtige

§1. De belasting is verschuldigd door elke natuurlijke of rechtspersoon, Belgisch of buitenlands, die een vrije vloot-fietsdeeldienst organiseert, exploiteert of ter beschikking stelt op het grondgebied van de gemeente Anderlecht, voor commerciële doeleinden, hetzij rechtstreeks, hetzij via partners, onderaannemers of technische platforms.

§2. Indien meerdere personen gezamenlijk optreden binnen dezelfde dienst, zijn zij hoofdelijk aansprakelijk voor de betaling van de belasting.

§3. In geval van exploitatie zonder gewestelijke vergunning of zonder duidelijke identificatie van de operator, kan de persoon op wiens naam de voertuigen die worden gebruikt voor het aanbieden van de vrije vloot-fietsdeeldienst zijn geregistreerd of die regelmatig via geolocatie op het grondgebied van de gemeente worden vastgesteld, worden verondersteld belastingplichtig te zijn, behoudens bewijs van het tegendeel.

Artikel 4 - Toepassingsgebied

Dit reglement is van toepassing op elke commerciële exploitatie van een vrije vloot-fietsdeeldienst

toegankelijk op het grondgebied van de gemeente, ongeacht de domicilie van de operator of de vestiging van zijn maatschappelijke zetel.

Artikel 5 – Belastbaar feit

De belasting is jaarlijks verschuldigd door elke operator wegens het in dienst nemen van vrije vloot-fietsdeelvoertuigen die het vertrek en/of de aankomst van ritten op het gemeentelijke openbare domein mogelijk maken.

Artikel 6 – Grondslag van de belasting

De belasting wordt per operator berekend op basis van een jaarlijks forfaitair bedrag, waarop cumulatief worden toegevoegd:

- een variabel bedrag, bepaald op basis van het aantal voertuigen dat gedurende het kalenderjaar op het grondgebied van de gemeente wordt geëxploiteerd;
- een variabel bedrag, bepaald op basis van het totaal aantal geregistreerde ritten die gedurende dezelfde periode zijn begonnen en/of geëindigd op het grondgebied van de gemeente.

Artikel 7 – Aanslagvoet van de belasting

§1. Het bedrag van de belasting voor het aanslagjaar 2026 is als volgt vastgesteld:

- 1.000 EUR jaarlijks forfaitair bedrag per operator;
- 20 EUR per jaar als toeslag per fietsdeelvoertuig dat door de operator op het grondgebied van de gemeente wordt geëxploiteerd;
- 30 EUR toeslag per schijf van 1.000 geregistreerde ritten per jaar.

§2. In geval van stopzetting of aanvang van de exploitatie van een vrije-vloot fietsdeeldienst op het gemeentelijk openbaar domein tijdens het belastingjaar, wordt het jaarlijkse forfait berekend op basis van het werkelijk aantal exploitatiemaanden, waarbij elke begonnen maand volledig wordt meegerekend.

§3. Een vermindering van 50% wordt toegekend aan operatoren die zijn opgericht in de vorm van:

- erkende coöperatieve vennootschappen overeenkomstig het koninklijk besluit van 8 januari 1962 betreffende de erkenning van coöperatieve vennootschappen en die een statutair doel met een sociaal of milieuoogmerk hebben;
- of verenigingen zonder winstoogmerk (vzw's) waarvan de statuten een opdracht van algemeen belang aantonen op het vlak van duurzame mobiliteit of sociale integratie.

§4. Voor de toekenning van de vermindering moet de operator een uittreksel uit de KBO, de actuele statuten en, indien van toepassing, een erkenningsdocument voorleggen.

§5. De aanslagvoet van de belasting wordt jaarlijks aangepast als volgt:

Aanslagjaar	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Jaarlijks forfaitair bedrag	1.000 EUR	1.061 EUR	1.093 EUR	1.126 EUR	1.160 EUR	1.195 EUR
Toeslag per geëxploiteerd voertuig	20 EUR	21 EUR	22 EUR	23 EUR	24 EUR	25 EUR
Toeslag per schijf van 1.000 geregistreerde ritten	30 EUR	31 EUR	32 EUR	33 EUR	34 EUR	35 EUR

Artikel 8 – Aangiften en inkohiering

§1. De belastingplichtige dient twee aangiften per belastingjaar in te dienen:

- de eerste, die de periode van 1 januari tot 30 juni beslaat, vóór 15 juli van hetzelfde jaar;
- de tweede, die de periode van 1 juli tot 31 december beslaat, vóór 15 januari van het daaropvolgende jaar.

Deze aangiften stellen de gemeente in staat de activiteiten van de operator te controleren en de jaarlijkse belastinggrondslag te berekenen.

§2. Elke aangifte moet het volgende bevatten:

- het totale aantal fietsdeelvoertuigen dat tijdens de betreffende periode op het grondgebied van de gemeente Anderlecht in gebruik was;
- het aantal geregistreerde ritten tijdens dezelfde periode, gespecificeerd als volgt:
 - o ritten die uitsluitend op het grondgebied van de gemeente zijn begonnen;
 - o ritten die uitsluitend op het grondgebied van de gemeente zijn geëindigd;
 - o ritten die zowel op het grondgebied van de gemeente zijn begonnen als geëindigd.

§3. De belastingplichtige moet bij elke aangifte de bewijsstukken voegen die de verificatie van de opgegeven gegevens mogelijk maken, zoals geanonimiseerde statistische of technische overzichten.

§4. Op basis van de informatie in deze twee aangiften voert de administratie een jaarlijkse inkohiering uit, waarbij het totaalbedrag van de verschuldigde belasting wordt bepaald.

§5. De belastingplichtige die de formulieren niet heeft ontvangen, moet deze uiterlijk op 15 juni van het belastingjaar opvragen. De aangifte blijft geldig tot intrekking.

In geval van wijziging van de belastinggrondslag moet binnen 10 dagen een nieuwe aangifte worden ingediend.

§6. Bij het niet ontvangen of niet tijdig opvragen van het formulier binnen de termijnen vastgelegd

in dit belastingreglement blijft de aangifteplicht volledig van toepassing.

Artikel 9 – Controle en aanslag van ambtswege

§1. De bevoegde gemeentedienst kan op elk moment van de belastingplichtigen eisen dat zij documenten of gegevens voorleggen die nodig zijn om de juistheid van de aangegeven elementen te controleren. Deze gegevens moeten toelaten het aantal voertuigen in dienst en het aantal geregistreerde ritten op het grondgebied van de gemeente te controleren.

§2. Bij het niet indienen van een aangifte binnen de opgelegde termijnen, of bij een kennelijk onvolledige, onjuiste of onnauwkeurige aangifte, wordt de belasting ambtshalve ingekohierd op basis van gegevens waarover het gemeentebestuur beschikt.

§3. Voordat de gemeente overgaat tot de aanslag van ambtswege, informeert zij de belastingplichtige, met een aangetekende brief, over de redenen voor deze procedure, de elementen waarop de aanslag is gebaseerd, de wijze waarop deze elementen worden bepaald en het voorlopige bedrag van de belasting. Daarvoor past het gemeentebestuur, naargelang het geval, één van de volgende methodes toe:

- ofwel het gemiddelde van de volumes die door de belastingplichtige in de voorgaande jaren zijn aangegeven;
- ofwel, in geval van een eerste jaar van activiteit of aanhoudende tekortkoming, het gemiddelde van de volumes die vergelijkbare operatoren die actief zijn op het grondgebied van de gemeente of het Gewest hebben aangegeven;
- bij gebrek aan dergelijke vergelijkingspunten, wordt de schatting gebaseerd op beschikbare statistieken van het Gewest of van de gemeente, aangepast om de vermoedelijke activiteit van de operator redelijk te weerspiegelen.

§4. De belastingplichtige beschikt over een termijn van dertig kalenderdagen, te rekenen vanaf de derde werkdag die volgt op de verzending van de kennisgeving, om zijn opmerkingen schriftelijk mee te delen. Hij moet daarvoor alle nodige bewijsstukken ter ondersteuning van zijn aangifte voorleggen. Bij gebrek aan antwoord binnen de termijn of bij afwezigheid van bewijzen, zal het gemeentebestuur overgaan tot de ambtshalve inkohiering van de belasting.

§5. De ambtshalve ingekohierde bijdragen worden als volgt verhoogd:

- eerste ambtshalve inkohiering: 100%;
- vanaf de tweede ambtshalve inkohiering: 200%.

Artikel 10 – Bezwaar

§1. Bezwaren tegen de belasting die wordt gevestigd op grond van dit reglement kunnen schriftelijk worden ingediend bij het college van burgemeester en schepenen, binnen een termijn van drie maanden, te rekenen vanaf de derde werkdag volgend op de datum van verzending van het aanslagbiljet.

§2. Het bezwaar moet ondertekend en gemotiveerd zijn. Zo niet, zal het onontvankelijk worden verklaard.

§3. Het indienen van een bezwaar schort de verplichting tot betaling van de belasting niet op, tenzij uitdrukkelijk anders beslist door het college.

Artikel 11 – Invordering

Deze belasting en eventuele verhoging ervan worden door middel van een kohier geïnd. De belastingplichtige ontvangt, zonder kosten, een aanslagbiljet. De belasting moet betaald worden binnen de twee maanden na verzending van het aanslagbiljet.

Artikel 12 – Niet-cumulatie met andere belastingen of retributies

Deze belasting is onafhankelijk:

- van de retributies die worden geïnd op grond van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 13 juli 2023;
- van elke retributie voor de tijdelijke bezetting van de openbare weg.

Artikel 13 – Inwerkingtreding

Dit reglement treedt in werking op 1 januari 2026.

De Raad keurt het voorstel van beraadslaging goed.

ALDUS GEDAAN EN BERAADSLAAGD IN ZITTING.

De Wnd. Gemeentesecretaris,
(g) Mario De Schepper

De Voorzitter van de gemeenteraad,
(g) Gaëtan Van Goidsenhoven

VOOR EENSLUIDEND AFSCHRIFT
Anderlecht, 19 december 2025

De Wnd. Gemeentesecretaris,

In opdracht :
De schepen,

Mario De Schepper

Halina Benmrah